

VENDIM
Nr. 30, datë 2.5.2025

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Holta Zaçaj	kryetare;
Fiona Papajorgji	anëtare;
Sonila Bejtja	anëtare;
Sandër Beci	anëtar;
Illir Toska	anëtar;
Genti Ibrahim	anëtar;
Marjana Semini	anëtare;
Marsida Xhaferllari	anëtare,

me sekretare Belma Lleshi, më datë 22.4.2025 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve çështjen nr. 12 (G) 2024 të Regjistrat Themeltar, që u përket:

KËRKUES: GEG NDOCI, AGE NDOCI, përfaqësuar nga avokat Konstandin Tradafili, me prokurë.

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

SHOQËRIA E SIGURIMEVE “ATLANTIK” sh.a., përfaqësuar nga avokat Envi Hicka, me prokurë.

SHOQËRIA “JAPAN SERVIS” sh.p.k., në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimeve nr. 12276, datë 22.12.2014, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë; nr. 548, datë 10.3.2016 të Gjykatës së Apelit Tiranë; nr. 00-2024-1095, datë 20.3.2024, të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, si të papajtuësme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 41, 42, 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i” dhe 142 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6, pika 1, i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*KEDNJ*); nenet 27, pikat 1 dhe 2, 71, pika 1, 71/a dhe 71/b të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Marsida Xhaferllari, mori në shqyrtim pretendimet e kërkuësve Geg Ndoci dhe Age Ndoci (*kërkuesit*), të cilët kërkuan pranimin e kërkesës, parashtrimet me shkrim të subjektit të interesuar, Shoqërisë së Sigurimeve “Atlantik” sh.a. (*shoqëria e sigurimeve*), që kërkoj rrëzimin e kërkesës, konstatoi mungesën e prapësimeve me shkrim të subjektit tjetër të interesuar, shoqërisë “Japan Servis” sh.p.k., si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuesit janë bashkëshortë ndërmjet tyre. Më datë 4.11.2011, në fshatin Gojan të Pukës ka ndodhur një aksident automobilistik në të cilin ka humbur jetën femija i tyre i mitur i moshës 2 vjeç dhe ka mbetur e dëmtuar rëndë kërkuësja Age Ndoci.

2. Pas kryerjes së veprimeve hetimore, Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Pukë (*Prokuroria e Pukës*) ka konkluduar se shkaktar i aksidentit ka qenë drejtuesi i mjetit motorik, të cilin e ka proceduar penalisht për veprën penale “Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor”, të parashikuar nga neni 290, paragrafi i parë, i Kodit Penal dhe e ka dërguar çështjen në gjyq. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Pukë, në përfundim të gjykimit të shkurtuar të çështjes, me vendimin nr. 16,

datë 15.5.2012, e ka deklaruar drejtuesin e mjetit motorik fajtor sipas akuzës dhe e ka dënuar me 1 vit e 4 muaj burgim. Vendimi është lënë në fuqi nga Gjykata e Apelit Shkodër me vendimin nr. 182, datë 20.9.2012.

3. Drejtuesi i mjetit motorik shkaktues i dëmit ka qenë i siguruar me policë sigurimi pranë shoqërisë së sigurimeve për periudhën 30.7.2011–29.7.2012. Pas përfundimit të procesit penal dhe shpalljes fajtor të drejtuesit, më datë 4.9.2013 kërkuesit i janë drejtuar me kërkesë shoqërisë së sigurimeve për shpërblimin e dëmit shëndetësor të shkaktuar nga aksidenti. Me shkresën e datës 12.9.2013, shoqëria e sigurimeve u ka bërë të ditur kërkuesve se dokumentacioni i paraqitur kishte mangësi që e bën të pamundur përllogaritjen e dëmshpërblimit sipas rregullores nr. 53, datë 25.6.2009, “Për trajtimin e dëmeve që mbulohen nga kontrata e sigurimit të detyrueshëm në sektorin e transportit”, të ndryshuar (*rregullorja nr. 53/2009*), të miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare (AMF), duke u kërkuar vendimin gjyqësor penal të formës së prerë për fajësinë e autorit të ngjarjes, dëshminë e trashëgimisë dhe akte të tjera shkrese.

4. Kërkuesit, duke mos qenë dakord me përgjigjen e shoqërisë së sigurimeve, kanë paraqitur padi në gjykatë me objekt shpërblimin e dëmit të plotë pasuror dhe jopasuror, si dhe pagesën e shpenzimeve, gjithsej në vlerën 7.986.458 lekë (4.809.729 lekë për viktimën e mitur dhe 3.176.729 lekë për kërkuesen Age Ndoci). Po kështu, ata kanë kërkuar edhe pagesën e interesave sipas normave deri në ekzekutimin e vendimit.

5. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 12276, datë 22.12.2014, ka vendosur pranimin pjesërisht të padisë, duke detyruar shoqërinë e sigurimeve të shpërblejë kërkuesit për dëmin e shkaktuar në vlerën gjithsej 4.079.944 lekë (2.500.000 lekë për viktimën e mitur dhe 1.579.944 lekë për kërkuesen Age Ndoci) dhe rrëzimin e padisë për kërkimet e tjera. Ndonëse kërkuesit kanë paraqitur ankim, vendimi është lënë në fuqi nga Gjykata e Apelit Tiranë me vendimin nr. 548, datë 10.3.2016, ndërsa Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2024–1095, datë 20.3.2024, ka vendosur mospranimin e rekursit.

6. Më datë 24.10.2024, kërkuesit i janë drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*) me ankim kushtetues individual, sipas objektit, i cili pasi është plotësuar në përputhje me parashikimet e ligjit nr. 8577/2000 me aktet e kërkuara, është regjistruar më datë 31.10.2024. Kolegji i Gjykatës më datë 3.1.2025 ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

7. **Kërkuesit**, në mënyrë të përmbledhur, kanë pretenduar se gjykatat e zakonshme u kanë cenuar:

7.1 *Parimin e barazisë përpara ligjit dhe mosdiskriminimit*, të garantuar nga neni 18 i Kushtetutës, për llogaritjen e vlerës së shpërblimit për dëmin pasuror të akorduar në shumën fikse 1.000.000 lekë, për sa kohë nuk ka kritere ligjore specifike për pagesën referencë. Gjykatat duhet t’u referoheshin nenit 646 të Kodit Civil dhe pagës minimale zyrtare në shkallë vendi për kohën kur ka ndodhur aksidenti. Gjykatat e kanë përllogaritur dëmshpërblimin bazuar në rregulloren nr. 53/2009, ndonëse ajo nuk kishte hyrë ende në fuqi, duke mos respektuar qëndrimin e konsoliduar të Gjykatës së Lartë, e cila ka vënë në dukje se rregullorja është botuar më vonë në Fletoren Zyrtare. Rregullorja bie ndesh me nenin 646 të Kodit Civil. Gjithashtu, gjykatat e zakonshme, në ndryshim nga rastet e tjera, u kanë mohuar kërkuesve të drejtën e kamatave ligjore që ua njeh ligji.

7.2 *Të drejtën e pronës*, të garantuar nga neni 41 i Kushtetutës, pasi dëmshpërblimi sipas ligjit nr. 10076, datë 12.2.2009, “Për sigurimin e detyrueshëm në sektorin e transportit”, të ndryshuar (*ligji nr. 10076/2009*) përbën interes pasuror. Gjykatat e zakonshme kanë interpretuar gabim ligjin për përllogaritjen e dëmit pasuror, duke zbatuar rregulloren nr. 53/2009 dhe kanë cenuar situatën sociale dhe ekonomike të kërkuesve.

7.3 *Të drejtën për proces të rregullt ligjor*, të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, në aspektet e mëposhtme:

7.3.1 *Së drejtës për t'u gjykuar nga një gjykatë e caktuar me ligj*, pasi Gjykata e Lartë ka dështuar të realizojë funksionin e saj rishikues dhe kontrollues mbi vendimet e gjykatave më të ulëta, duke ligjësuar shkeljet e lejuara, si ndaj parashikimeve ligjore, ashtu edhe ndaj vet praktikës gjyqësore. Rekursi është paraqitur më 21.3.2016, megjithatë vendimi është marrë nga Gjykata e Lartë bazuar në parashikimet ligjore të miratuara në vitin 2017. Për pasojë, kërkesve u është cenuar edhe *e drejta e aksesit*, pasi u është kufizuar shqyrtimi i të gjitha shkaqeve të paraqitura në rekurs, përfshirë edhe shkeljet e ligjit material nga gjykatat e faktit. Megjithëse pretendimet e kërkesve ishin lehtësisht të verifikueshme, Gjykata e Lartë nuk ka bërë një analizë të tyre, por vetëm ka vlerësuar se shkaqet ishin të ndryshme nga ato të parashikuara nga neni 472 i Kodit të Procedurës Civile (KPC).

7.3.2 *Parimit të sigurisë juridike dhe pritshmërive të ligjshme*, pasi dëmshpërblimi i kërkesve duhej llogaritur sipas vendimit unifikues nr. 12, datë 14.9.2007, të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë (*vendimi unifikues nr. 12/2007*) dhe parashikimeve të Kodit Civil, duke qenë se në kohën e ngjarjes rregullorja nr. 53/2009 nuk kishte hyrë ende në fuqi. Zbatimi i rregullores ka cenuar rregullat kushtetuese për hyrjen në fuqi të akteve normative të përcaktuara në nenin 117 të Kushtetutës. Si pasojë, kërkesve u janë cenuar interesat, pasi masa e dëmshpërblimit është zvogëluar.

7.3.3 *Së drejtës për t'u dëgjuar*, pasi Gjykata e Lartë e ka shqyrtuar çështjen në dhomën e këshillimit, megjithëse çështja ishte komplekse dhe në procedura gjyqësore prej 12 vjetësh, çka e bënte të nevojshëm shqyrtimin e saj në seancë gjyqësore me praninë e palëve, për më tepër që shkaqet e rekursit vinin në diskutim çështje të ligjit dhe uniformitetin e praktikës gjyqësore. Për pasojë, kërkesve u është mohuar edhe *e drejta për t'u mbrojtur* në kuptimin e paraqitjes së argumenteve në seancë, si dhe aksesit në gjykatë.

7.3.4 *Standardit të arsytimit të vendimit gjyqësor*, pasi Gjykata e Lartë nuk ka arsyetuar se përse nuk i ka marrë parasysh pretendimet e ngritura në rekurs nga kërkesit, nuk ka dhënë argumente të hollësishme se përse nga gjykatat nuk ka shkelje të ligjit material ose praktikës gjyqësore të Gjykatës së Lartë. Ajo i shmanget dhënies së argumenteve, ndërsa ka dhënë konkluzione kategorike dhe të rrumbullakosura, duke keqinterpretuar faktet dhe ligjin.

8. Subjekti i interesuar, shoqëria e sigurimeve, në mënyrë të përmbledhur, ka prapësuar se:

8.1 Pretendimi për cenimin e *parimit të barazisë përpara ligjit* nuk qëndron, pasi fakti që gjykatat nuk kanë zbatuar në mënyrë uniforme ligjin nuk është çështje kushtetuese. Mënyra e zgjidhjes së çështjes dhe e zbatimit të ligjit është e drejtë e çdo gjykate brenda funksionit gjyqësor, ndaj pretendimi i kërkesve është thjesht një sforcim juridik për të shprehur një rëndesë që çështja efektivisht nuk e ka.

8.2 Pretendimi për cenimin e *së drejtës së pronës* është i pabazuar, pasi rasti i kërkesve qëndron jashtë konceptit të pritshmërive të ligjshme në kontekstin e kësaj të drejte, madje është qartazi i përjashtuar nga jurisprudenca evropiane. Gjykatat nuk u kanë mohuar kërkesve të drejtën për dëmshpërblim, por ato kanë caktuar masën e dëmshpërblimit në interpretim të legjislacionit të brendshëm. Ndonëse kërkesit kanë përfshirë brenda nocionit të së drejtës së pronës edhe parimin e sigurisë juridike, pretendimi i tyre është i pavend. Fakti që në momentin e ngjarjes ishte në fuqi vendimi unifikues i Gjykatës së Lartë nuk ka asnjë kuptim juridik, sepse në atë kohë vepronte ligji nr. 10076/2009.

8.3 Pretendimi për cenimin e *së drejtës për proces të rregullt ligjor*, në aspektet e *gjykimit nga një gjykatë e paanshme dhe pavarur, e caktuar me ligj, së drejtës për t'u dëgjuar dhe standardit të arsytimit gjyqësor*, është i pabazuar, pasi kërkesit nuk kanë paraqitur asnjë argument me vlerë në mbështetje të tij. Kërkesit janë të pakënaqur për vlerësimin që gjykatat e zakonshme i kanë bërë zgjidhjes së mosmarrëveshjes së tyre, duke kërkuar që pretendimet e tyre të shqyrtohen në instancë të katërt. Argumentet e tyre ndaj (mos)zbatimit të rregullores nr. 53/2009 janë shqyrtuar në substancë nga gjykatat e faktit dhe Gjykata e Lartë nuk ka gjetur shkak për të pranuar rekursin. Mospranimi i rekursit nga Gjykata e Lartë nuk e ka kufizuar aksesin e kërkesve, pasi ky disponim është brenda funksionit të saj. Çështja e kërkesve ka qenë në proces trajtimi nga shoqëria e sigurimeve kur rregullorja ka hyrë në fuqi dhe dëmshpërblimi është caktuar sipas saj, ndaj nuk qëndrojnë argumentet për cenimin e *rregullave*

kushtetuese për hyrjen në fuqi të akteve normative. Për rrjedhojë, nuk është cenuar standardi i gjykimit të drejtë.

9. **Subjekti i interesuar, shoqëria “Japan Servis” sh.p.k.**, nuk ka paraqitur prapësime me shkrim, megjithëse është njoftuar me shpallje nga Gjykata.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuësve

10. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë edhe kriteret kumulative të nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale dhe mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur.

11. Për sa i përket legjitimitimit *ratione personae*, Gjykata vëren se kërkuësit, në cilësinë e trashëgimtarëve ligjorë të fëmijës së tyre të mitur (prindërit) që ka humbur jetën në aksidentin automobilistik, madje njëri prej tyre edhe në cilësinë e të dëmtuarit (kërkuësja Age Ndoci), kanë ngritur padi në gjykatat e zakonshme për të kërkuar dëmshpërblim nga aksidenti, proces i cili ka përfunduar me mospranimin e rekursit të tyre nga Gjykata e Lartë. Për rrjedhojë, ata justifikojnë interesin në çështjen kushtetuese të parashtruar në kuptim të neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës.

12. Në lidhje me *shterimin e mjeteve juridike efektive*, në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja “f”, të Kushtetutës, Gjykata vëren se kërkuësit i janë drejtuar asaj me ankim kushtetues individual pas përfundimit të procesit gjyqësor në të tria shkallët e gjyqësorit të zakonshëm, ku i kanë ngritur edhe në substancë pretendimet e tyre kushtetuese. Për rrjedhojë, ata nuk kanë mjet tjetër juridik në dispozicion për mbrojtjen e të drejtave kushtetuese përveç paraqitjes së ankimit kushtetues individual.

13. Për sa i takon legjitimitimit *ratione temporis*, bazuar në nenin 71/a, pika 1, shkronja “b”, të ligjit nr. 8577/2000, afati për paraqitjen e ankimit kushtetues individual është 4 muaj nga konstatimi i cenimit të së drejtës. Gjykata është shprehur se në rastin kur ankimi ka të bëjë me një vendim të Gjykatës së Lartë, data e marrjes dijeni konsiderohet data në të cilën vendimi i arsyetuar bëhet i disponueshëm për palët përmes depozitimit të tij në sekretarinë gjyqësore dhe publikimit në faqen zyrtare (*shih vendimin nr. 42, datë 19.9.2023 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Gjykata konstaton se vendimi i Gjykatës së Lartë mban datën 20.3.2024, ndërsa kërkesa është paraqitur më datë 24.10.2024. Gjykata e Lartë, me shkresën nr. 3729/1 prot., datë 17.7.2024, ka informuar përfaqësuesin ligjor të kërkuësve se vendimi është publikuar në faqen zyrtare të saj më datë 25.6.2024. Duke iu referuar kësaj date si momenti i konstatimit të cenimit të të drejtave themelore, rezulton se ankimi kushtetues individual është paraqitur brenda afatit 4-mujor, rrjedhimisht kërkuësit legjitimohen edhe *ratione temporis*.

15. Në drejtëm të legjitimitimit *ratione materiae*, kërkuësit kanë pretenduar cenimin e parimit të barazisë përpara ligjit, së drejtës për proces të rregullt ligjor në disa aspekte (gjykimi nga një gjykatë e caktuar me ligj, parimi i sigurisë juridike, e drejta për t’u dëgjuar dhe mbrojtur, si dhe standardi i arsyetimit të vendimit gjyqësor) dhe së drejtës së pronës, të garantuar nga nenet 18, 41 dhe 42 të Kushtetutës.

16. Pretendimin për cenimin e *parimit të barazisë përpara ligjit*, kërkuësit e kanë mbështetur në disa argumente, një pjesë e të cilave lidhet me mënyrën e përllogaritjes së masës së dëmshpërblimit, ndërsa pjesa tjetër e argumenteve lidhet me faktin se gjykatat kanë vepruar në mënyrë të ndryshme nga rastet e tjera. Subjekti i interesuar, shoqëria e sigurimeve, ka prapësuar se pretendimi nuk qëndron, pasi zbatimi i ligjit nuk është çështje kushtetuese dhe mënyra e zgjidhjes së rastit konkret

është e drejtë e çdo gjykate brenda funksionit gjyqësor, ndaj kërkimi i kërkuesve është thjesht një sforcim juridik për të shprehur një rëndesë që çështja efektivisht nuk e ka.

17. Gjykata thekson se mënyra e zbatimit të ligjit është një çështje që përfshihet brenda juridiksionit të gjykatave të zakonshme, të cilat kanë detyrën e interpretimit të ligjit për qëllim të procesit gjyqësor që ato zhvillojnë (*shih vendimet nr. 33, datë 14.11.2022; nr. 3, datë 23.2.2016; nr. 42, datë 7.7.2014 të Gjykatës Kushtetuese*). Nga ana tjetër, Gjykata konstaton se kërkuesit nuk kanë konkretizuar se cilat janë rastet e ngjashme në të cilat gjykatat e zakonshme megjithëse gjendeshin përpara rrethanave dhe fakteve të njëjta kanë mbajtur qëndrime të ndryshme. Në këtë pikë, Gjykata vë në dukje se edhe nëse prezumohet se gjykatat e zakonshme kanë vendosur ndryshe në një rast të ngjashëm, kjo në vetvete nuk mund të mbështesë *a priori* pretendimin për shkeljen e parimit të barazisë përpara ligjit, pasi mënyra e zgjidhjes së çështjes dhe e zbatimit të ligjit është e drejtë e çdo gjykate, për sa kohë çdo çështje konkrete është specifike dhe ka individualitetin e saj, harmonizuar edhe me rrethana, faktorë, motive ose prova gjyqësore, të cilat nuk mund të jenë të njëjta (*shih vendimet nr. 19, datë 21.3.2024; nr. 17, datë 23.3.2023 të Gjykatës Kushtetuese*). Nën këtë analizë, Gjykata vlerëson se argumentet e kërkuesve në mbështetje të pretendimit për cenimin e *parimit të barazisë përpara ligjit* nuk qëndrojnë, ndaj ky pretendim nuk mund të merret në shqyrtim.

18. Lidhur me pretendimin për cenimin e së drejtës për t'u dëgjuar dhe mbrojtur, për shkak të formës së gjykimit të çështjes së kërkuesve nga Gjykata e Lartë në dhomën e këshillimit, Gjykata ka theksuar se faza e shqyrtimit paraprak është procedurë e cila zhvillohet gjithnjë në dhomën e këshillimit dhe kompetencat e kolegjit të Gjykatës së Lartë ushtrohen *de plano*, pasi lidhen me seleksionimin e rekurseve që plotësojnë kriteret ligjore, ndërsa për rekursin që nuk plotësojnë kriteret e nenit 472 të KPC-së vendoset mospranimi i tyre bazuar në nenin 480 të po këtij kodi. Shqyrtimi paraprak vlerësues është kompetencë vetëm e trupës së gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë në dhomën e këshillimit (*shih vendimet nr. 67, datë 6.12.2023; nr. 31, datë 29.5.2023 të Gjykatës Kushtetuese*). Në rastin konkret, Gjykata konstaton se Gjykata e Lartë ka vepruar në përputhje me parashikimet procedurale të nenit 480 të KPC-së, sipas të cilave mospranimi i rekursit vendoset në dhomën e këshillimit, pra pa praninë e palëve, kur janë rastet e parashikuara nga kjo dispozitë. Po kështu, Gjykata evidenton se kërkuesit, edhe pse kanë barrën e provës në këtë drejtim, nuk kanë arritur të provojnë në aspektin kushtetues cenimin e së drejtës për proces të rregullt për shkak të shqyrtimit të rekursit në dhomën e këshillimit. Ndaj pretendimi i tyre për cenimin e së drejtës për t'u dëgjuar dhe mbrojtur është haptazi i pabazuar.

19. Për sa i takon pretendimit për cenimin e së drejtës për t'u gjykuar nga një gjykatë e caktuar me ligj, kërkuesit kanë argumentuar se ndonëse rekursi është paraqitur më 21.3.2016, Gjykata e Lartë e ka marrë vendimin bazuar në parashikimet ligjore të miratuara në vitin 2017, çka ka sjellë edhe cenimin e së drejtës së aksesit, pasi shkaqet e rekursit janë shqyrtuar në mënyrë të kufizuar. Subjekti i interesuar ka prapësuar se Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit brenda funksionit të saj, ndaj pretendimi është i pabazuar.

20. Gjykata vëren se në thelb ky pretendim lidhet me mënyrën e zbatimit të ligjit procedural për shqyrtimin e rekursit nga Gjykata e Lartë. Kjo e fundit ka arsyetuar se, për sa i takon formimit të trupit gjykues, procedurës së gjykimit, si dhe mënyrës sesi disponon, kolegji civil i Gjykatës së Lartë u referohet dispozitave që janë aktualisht në fuqi (*shih paragrafët 16–17 të vendimit të Gjykatës së Lartë*). Në këto rrethana, Gjykata çmon se Gjykata e Lartë ka vepruar bazuar në parimin *tempus regit processum*, sipas të cilit ligji i ri procedural ka fuqi edhe për çështjet që janë në gjykim, me përjashtim të rastit kur vetë ai shprehet ndryshe (*shih vendimet nr. 3, datë 11.2.2021; nr. 106, datë 27.5.2002 të Gjykatës Kushtetuese*). Për rrjedhojë, Gjykata çmon se pretendimi i kërkuesve për cenimin e së drejtës për t'u gjykuar nga një gjykatë e caktuar me ligj është haptazi i pabazuar.

21. Gjithashtu, kërkuesit kanë pretenduar edhe cenimin e *parimit të sigurisë juridike*, me argumentin se gjykatat duhet ta kishin përlogaritur vlerën e dëmshpërblimit sipas vendimit unifikues nr. 12/2007 dhe parashikimeve të Kodit Civil, duke qenë se rregullorja nr. 53/2009, e cila ka zvogëluar vlerat e dëmshpërblimit, ende nuk kishte fituar fuqi ligjore. Sipas tyre, gjykatat e zakonshme nuk kanë respektuar rregullat kushtetuese për hyrjen në fuqi të akteve normative, pasi rregullorja është botuar më vonë në Fletoren Zyrtare dhe nuk mund të ketë fuqi ligjore

prapavepruese për ngjarjen e ndodhur më datë 4.11.2011. Këto argumente janë kundërshtuar nga subjekti i interesuar, shoqëria e sigurimeve, që ka prapësuar se ato nuk kanë asnjë rëndësi për çështjen objekt shqyrtimi, pasi rasti ka qenë në proces trajtimi nga shoqëria e sigurimeve kur rregullorja ka hyrë në fuqi, ndaj trajtimi i dëmshpërblimit është bërë sipas këtij akti.

22. Gjykata vëren se këto argumente, nga njëra anë, kanë të bëjnë me përmbushjen e kërkesave të cilësisë së akteve normative, për të cilat ajo është shprehur se akti duhet të jetë i aksesueshëm për të interesuarin (në kuptim të marrjes dijeni) dhe i parashikueshëm për efektet e tij, si dhe mjaftueshmërisht i qartë, me qëllim që t'u japë qytetarëve sigurinë juridike (*shih vendimet nr. 39, datë 15.12.2022; nr. 30, datë 2.11.2022; nr. 30, datë 5.7.2021 të Gjykatës Kushtetuese*). Nga ana tjetër, argumentet e kërkesve kanë të bëjnë edhe me qëndrimin e mbajtur nga gjykatat e zakonshme në drejtim të mënyrës se si ato kanë zgjidhur çështjen objekt shqyrtimi, pra arsyet që ato kanë përdorur për të identifikuar ligjin e zbatueshëm për zgjidhjen e mosmarrëveshjes konkrete. Nisur nga kjo, këto pretendime të kërkesve do të analizohen në këndvështrim të së drejtës së aksesit të lidhur me standardin e arsytimit të vendimit gjyqësor.

23. Për pretendimin e cenimit të së drejtës së pronës, kërkesit kanë argumentuar se çështja mbart interes pasuror, në kushtet kur ata kanë pësuar dëm nga aksidenti dhe ligji nr. 10076/2009 u jep të drejtën e dëmshpërblimit, që sipas tyre është llogaritur gabim nga gjykatat e zakonshme dhe në shkelje të parimit të sigurisë juridike për shkak të zbatimit të rregullores nr. 53/2009, e cila nuk kishte hyrë në fuqi në rastin e tyre. Subjekti i interesuar, shoqëria e sigurimeve, ka prapësuar se kërkesit nuk kanë pasur pritshmëri të ligjshme për vlerën e dëmshpërblimit, pasi rasti i tyre është trajtuar nga gjykatat e zakonshme sipas legjislacionit në fuqi, ndaj pretendimi për cenimin e së drejtës së pronës është haptazi i pabazuar.

24. Neni 41 i Kushtetutës garanton të drejtën e pronës private, si dhe përcakton kritere për kufizimin me ligj në ushtrimin e kësaj të drejte. Kjo e drejtë garantohet edhe nga neni 1 i Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, që në thelb u referohet vetëm pasurive ekzistuese të individit.

25. Sipas Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ), “pasuritë” mund të jenë “pasuri ekzistuese” ose asete, duke përfshirë edhe pretendimet nëpërmjet të cilave një kërkes mund të argumentojë se ka të paktën “një pritshmëri legjitime” (e cila duhet të jetë më konkrete se sa thjesht një shpresë) se ato do të realizohen, domethënë se do të fitojë gëzim efektiv të një të drejte pronësie (*shih Bici kundër Shqipërisë, datë 3.12.2015, § 49*). Që një pretendim të konsiderohet si “pasuri” që përfshihet brenda fushës së zbatimit të nenit 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, kërkesi duhet të vërtetojë se ka një bazë të mjaftueshme në ligjin kombëtar, për shembull kur ekziston një praktikë gjyqësore e gjykatave vendase që e konfirmojnë atë ose nëse ka një vendim gjyqësor të formës së prerë në favor të kërkesit. Nëse rasti është i tillë, atëherë koncepti i “pritshmërisë së ligjshme” mund të hyjë në veprim (*shih Draon kundër Francës, datë 6.10.2005, § 68; Driza kundër Shqipërisë, datë 13.11.2017, § 102*). Po kështu, sipas GJEDNJ-së, individit nuk mund të pretendojë se ka një pritshmëri të ligjshme në rastin kur është vënë në diskutim interpretimi dhe zbatimi i saktë i së drejtës kombëtare dhe pretendimet e tij janë rrëzuar nga gjykatat vendase (*shih Anbeuser-Busch Inc. kundër Portugalisë, datë 11.1.2007, § 65; Béláné Nagy kundër Hungarisë, datë 13.12.2016, § 75*).

26. Mbi bazën e standardeve të mësipërme, Gjykata konstaton se argumentet e kërkesve kanë të bëjnë me të drejtën për dëmshpërblim nga aksidenti, që njihet nga ligji nr. 10076/2009, lidhur me vlerën e ulët të dëmshpërblimit të caktuar nga gjykatat e zakonshme, që, sipas tyre, i janë referuar metodologjisë së rregullores nr. 53/2009 që nuk kishte fuqi juridike. Në këtë kuptim, Gjykata çmon se kërkesit kanë treguar se ka një bazë ligjore të mjaftueshme që konfirmon në dukje pritshmëritë e ligjshme të tyre për të pasur një dëmshpërblim monetar, ndaj në ndryshim nga sa prapëson subjekti i interesuar, pretendimi i tyre konsiderohet se ka të bëjë me të drejtën e pronës.

27. Për sa më lart, duke qenë se pretendimi për cenimin e së drejtës së pronës, në thelb, lidhet me vlerësimin që gjykatat e zakonshme i kanë bërë çështjes në fjalë, Gjykata çmon ta analizojë atë në këndvështrim të nenit 42 të Kushtetutës, sipas të cilit prona nuk mund të cenohet pa një proces

të rregullt ligjor dhe se kushdo, për mbrojtjen e saj, ka të drejtën e një gjykimi të drejtë nga një gjykatë.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1 Për cenimin e së drejtës së aksesit të lidhur me standardin e arsytimit të vendimit gjyqësor

28. Kërkesit kanë pretenduar se Gjykata e Lartë nuk ka arsyetuar se përse nuk i ka marrë parasysh pretendimet e ngritura në rekurs nga kërkesit dhe nuk ka dhënë argumente të hollësishme se përse nga gjykatat nuk ka shkelje të ligjit material ose praktikës gjyqësore të Gjykatës së Lartë. Ajo i shmanget dhënies së argumenteve, ndërsa ka dhënë konkluzione kategorike dhe të rrumbullakosura, duke keqinterpretuar faktet dhe ligjin. Sipas kërkesve, dëmshpërblimi duhej llogaritur sipas vendimit unifikues nr. 12/2007 dhe parashikimeve të Kodit Civil, duke qenë se në kohën e ngjarjes rregullorja nr. 53/2009 nuk kishte hyrë ende në fuqi. Zbatimi i rregullores, shprehen kërkesit, ka cenuar rregullat kushtetuese për hyrjen në fuqi të akteve normative të përcaktuara në nenin 117 të Kushtetutës. Si pasojë, atyre u janë cenuar interesat, pasi masa e dëmshpërblimit është zvogëluar.

29. Subjekti i interesuar, shoqëria e sigurimeve, ka prapësuar se nuk është cenuar standardi i gjykimit të drejtë dhe se kërkesit nuk kanë paraqitur asnjë argument me vlerë në mbështetje të pretendimit të tyre. Kërkesit janë të pakënaqur për vlerësimin që gjykatat e zakonshme i kanë bërë zgjidhjes së mosmarrëveshjes, duke kërkuar që pretendimet të shqyrtohen në instancë të katërt. Argumentet e tyre janë shqyrtuar në substancë nga gjykatat e faktit dhe Gjykata e Lartë nuk ka gjetur shkaqe për të pranuar rekursin. Po sipas subjektit të interesuar, çështja e kërkesve ka qenë në proces trajtimi nga shoqëria e sigurimeve kur rregullorja ka hyrë në fuqi dhe dëmshpërblimi është caktuar sipas saj, ndaj argumentet për cenimin e rregullave kushtetuese për hyrjen në fuqi të akteve normative nuk qëndrojnë.

30. Gjykata ka theksuar se e drejta e aksesit nuk përfshin vetëm të drejtën për të filluar një proces, por edhe të drejtën për të pasur, nga ana e gjykatës, një zgjidhje përfundimtare për mosmarrëveshjen objekt gjykimi, pasi aksesit në gjykatë duhet të jetë substantiv dhe jo thjesht formal (*shih vendimet nr. 32, datë 3.11.2022; nr. 5, datë 22.2.2022; nr. 22, datë 29.4.2021 të Gjykatës Kushtetuese*).

31. Po kështu, sipas Gjykatës, funksioni i një vendimi gjyqësor të arsyetuar është t'u tregojë palëve që ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë (*shih vendimet nr. 33, datë 30.5.2023; nr. 11, datë 10.3.2023 të Gjykatës Kushtetuese*). Po në këtë drejtim, Gjykata është shprehur se vendimet e mospranimit të rekursit të Gjykatës së Lartë mund të arsyetohen në mënyrë të kufizuar, me kusht që në pjesën hyrëse të listohen shkaqet e rekursit. Arsyetimi i kufizuar nuk cenon standardin e arsytimit të vendimit gjyqësor, përderisa në thelb shpreh shkaqet e mospranimit të rekursit (*shih vendimet nr. 10, datë 7.3.2023; nr. 21, datë 16.4.2015; nr. 37, datë 19.9.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Megjithatë, kur në rekurs janë ngritur pretendime të natyrës kushtetuese, Gjykata e Lartë, bazuar në natyrën e gjykimit kushtetues të kërkesave individuale, si dhe në parimin e subsidiaritetit që udhëheq raportet ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të gjykatave të zakonshme, duhet të mbajë një qëndrim të shprehur për to (*shih vendimet nr. 16, datë 12.3.2024; nr. 29, datë 1.11.2022; nr. 19, datë 7.7.2022 të Gjykatës Kushtetuese*).

32. Nga ana tjetër, Gjykata ripohon se është detyra e saj të shqyrtojë dhe vlerësojë nëse gjatë procesit gjyqësor ka pasur shkelje të të drejtave kushtetuese, si dhe nëse zbatimi i ligjit ka qenë eventualisht arbitrar, në kuptimin që të bjerë ndesh haptazi me konceptin e gjykimit të drejtë të përcaktuar në nenin 42 të Kushtetutës (*shih vendimin nr. 33, datë 14.11.2022 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata nuk vepron si shkallë e katërt gjykimi, por ajo ndërhyr atëherë kur gabimi ligjor ose faktik nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm është aq i dukshëm, sa një gjykatë e arsyeshme nuk mund ta kishte bërë ndonjëherë ose është i tillë që gjykimin e bën të padrejtë (*shih vendimet nr. 3, datë 21.1.2025; nr. 59, datë 14.11.2023; nr. 29, datë 1.11.2022 të Gjykatës Kushtetuese*).

33. Mbi bazën e standardeve të mësipërme, Gjykata do të verifikojë nëse kërkesit kanë marrë përgjigje përfundimtare për pretendimin lidhur me ligjin e zbatueshëm në llogaritjen e shpërblimit të dëmit dhe nëse gjykatat e zakonshme kanë identifikuar ligjin e zbatueshëm pa gabime ligjore të

dukshme, duke shqyrtuar më pas nëse rekursi i tyre përmban pretendime me natyrë kushtetuese dhe nëse vendimi i mospranimit të rekursit të Gjykatës së Lartë është në përputhje me standardet kushtetuese të arsyetimit.

34. Gjykata vëren se kërkesit e kanë nisur procesin gjyqësor për shpërblimin e dëmit nga aksidenti, duke ngritur në të gjitha aktet procedurale (padi, apel dhe rekurs) pretendimin për moszbatimin e rregullores nr. 53/2009, me argumentin se ai ishte një akt që në momentin e ndodhjes së aksidentit nuk kishte hyrë në fuqi. Lidhur me këtë, gjykata e shkallës së parë ka arsyetuar se aksidenti ka ndodhur më datë 4.11.2011, kohë në të cilën ligji nr. 10076/2009 kishte qenë në fuqi dhe në zbatim të tij ishte miratuar edhe rregullorja nr. 53/2009. Kjo e fundit i ka shërbyer gjykatës së shkallës së parë si referencë për figurën konkrete të dëmit që kanë pësuar kërkesit për pasojë edhe të vlerës së dëmshpërblimit. Po sipas asaj gjykate, vendimi unifikues nr. 12/2007 që nuk vendoste kufij në caktimin e vlerës tavan të dëmshpërblimit, nuk ishte i zbatueshëm, pasi ai vendim jepte orientime për llogaritjen e dëmit në kushtet e mungesës së akteve ligjore dhe nënligjore përkatëse. Sipas gjykatës së shkallës së parë, situata e mungesës së akteve ligjore dhe nënligjore nuk ekzistonte më, pasi kishin hyrë në fuqi ligji nr. 10076/2009 dhe rregullorja nr. 53/2009. Kjo e fundit ishte e detyrueshme të zbatohet nga shoqëritë e sigurimeve dhe nga vlerësuesit e dëmeve, ndaj momenti i botimit ose jo i saj në Fletoren Zyrtare tashmë është i ezauruar. Rregullorja është vetëm e natyrës metodologjike për trajtimin e dëmeve sipas parashikimeve të bëra në ligj. Sipas gjykatës, nëse do të pranohej fakti që kjo rregullore nuk ka hyrë në fuqi, do të thotë të mbetet pa zbatuar ligji nr. 10076/2009 për një periudhë 2-vjeçare dhe në këto kushte, pretendimi i kërkesve se rregullorja nuk zbatohet në rastin e tyre është i pabazuar *(shih faqet 10–12 të vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë)*.

35. Vendimi i gjykatës së shkallës së parë për këtë çështje është gjetur i drejtë nga Gjykata e Apelit Tiranë, e cila ka vlerësuar se përlllogaritja e dëmit që rrjedh nga rasti i sigurimit u referohet kërkesave të ligjit nr. 10076/2009 dhe rregullores nr. 53/2009 të AMF-së, pasi ngjarja ka ndodhur më datë 4.11.2011, kohë në të cilën këto akte kanë qenë në fuqi. Ndonëse sipas nenit 117 të Kushtetutës, një akt ligjor ose nënligjor prodhon efekte vetëm pas botimit në Fletoren Zyrtare dhe rregullorja nr. 53/2009 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 180 të muajit dhjetor në vitin 2011, rasti i kërkesve ka qenë në proces trajtimi nga shoqëria e sigurimeve në datën e hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje, ndaj ai do të trajtohet sipas parashikimeve të rregullores *(shih faqen 11 të vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë)*.

36. Ndonëse kërkesit kanë ushtruar rekurs, duke parashtruar edhe shkakun që lidhet me (mos)hyrjen në fuqi të rregullores, Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e tij, duke vlerësuar se shkaqet e parashtruara nuk parashikoheshin në nenin 472 të KPC-së dhe se nuk rezultonte të kishte shkelje të rënda të normave procedurale që ta bënin të pavlefshëm vendimin dhe procedurat e gjykimit. Gjykata e Lartë ka arsyetuar edhe se gjykata e apelit ka respektuar ligjin material, duke e interpretuar dhe zbatuar drejt atë, ndërsa vendimi i saj nuk është në kundërshtim me ndonjë vendim të Kolegjit Civil ose të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë *(shih paragrafin 19 të vendimit të Gjykatës së Lartë)*.

37. Gjykata konstaton se kërkesit e kanë ngritur në rekurs pretendimin se gjykatat e faktit kanë identifikuar gabim ligjin e zbatueshëm, duke caktuar për pasojë një vlerë të ulët dëmshpërblimi. Sipas tyre, rregullorja nr. 53/2009 nuk ishte e zbatueshme sipas nenit 117 të Kushtetutës, pasi mosmarrëveshja ka lindur në ditën e aksidentit, më 4.11.2011, ndërsa rregullorja ishte botuar më vonë në Fletoren Zyrtare. Këto pretendime, në thelb, kanë të bëjnë me parimet e sigurisë juridike dhe të hierarkisë së akteve, ashtu sikundër edhe me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor, të cilat kanë natyrë kushtetuese. Megjithatë, Gjykata e Lartë, bazuar në nenet 472 dhe 480 të KPC-së, ka vendosur mospranimin e rekursit, me arsyetim të kufizuar, pa mbajtur qëndrim të shprehur. Ndërkohë që edhe përgjigja e dhënë nga gjykatat e faktit lidhur me fuqinë juridike të rregullores nuk rezulton shteruese dhe e qartë në drejtim të pretendimit kyç të kërkesve.

38. Konkretisht, gjykatat e faktit kanë paraqitur arsye të ndryshme për zbatimin e rregullores nr. 53/2009, por pa u shprehur qartë nëse rregullorja ka natyrë normative dhe kur ka marrë fuqi juridike. Kështu, gjykata e shkallës së parë arsyeton se ligji i zbatueshëm përcaktohet nga data e

aksidentit, por rregullorja, edhe pse është botuar pas aksidentit, gjen zbatim në rastin e kërkuësve, pasi në të kundërt ligji mbetet i pazbatueshëm. Kurse gjykata e apelit, ndërsa shprehet se vendimi i gjykatës së shkallës së parë është i drejtë, arsyeton se ligji i zbatueshëm përcaktohet nga data që ka filluar procesi administrativ në shoqërinë e sigurimeve, kur rregullorja ishte në fuqi. Kjo situatë e vlerësimit të ndryshëm ligjor të çështjes kërkonte që Gjykata e Lartë të ushtronte rolin e saj si gjykatë e ligjit, për të verifikuar identifikimin e ligjit të zbatuar dhe fuqinë juridike të tij nën dritën e parimit të sigurisë juridike, sipas të cilit individit duhet të marrë dënimin rregullisht për aktet ligjore, të cilat duhet të jenë të parashikueshme për efektet e tyre dhe mjaftueshmërisht të qarta. Në këtë mënyrë, Gjykata e Lartë nuk ka arsyetuar nëse rregullorja kishte natyrë normative dhe nëse po kur kishte hyrë në fuqi dhe përse zbatohet në rastin e tyre, që do thotë se kur kërkuësit mund ta aksesonin atë, pra të merrnin dënimin dhe rrjedhimisht të parashikonin efektet e rregullores, me qëllim që ata të ishin mjaftueshmërisht të qartë për masën e dëmshpërblimit që u takonte si pasojë e një ngjarjeje shumë të rëndë që kishte sjellë edhe humbjen e jetës së fëmijës së tyre të mitur 2 vjeç.

39. Gjykata ka vënë në dukje edhe më parë se në rastet e shpërblimit të dëmit nga aksidentet, çështjet e veprimit të ligjit në kohë ose të vendosjes respektive hierarkike të normave në konflikt, hyjnë në sferën e kompetencës së gjykatave të zakonshme. Dyshimet në lidhje me veprimin në kohë të normave juridike duhet të zgjidhen nga gjykatat e zakonshme, bazuar në parashikimet kushtetuese që përcaktojnë momentin e hyrjes në fuqi të tyre (neni 117 i Kushtetutës), si edhe bazuar në parimin kushtetues të hierarkisë së akteve ligjore (nenet 4 dhe 116 të Kushtetutës), nga të cilat burojnë edhe parimet ku bazohen gjykatat për përcaktimin e ligjit të zbatueshëm në rast të përplasjeve mes normave me fuqi të njëjtë ose të ndryshme juridike (*shih vendimin nr. 82, datë 26.11.2024 të Gjykatës Kushtetuese*).

40. Po kështu, Gjykata risjell në vëmendje se vetëm një vendim i arsyetuar i jep asaj mundësinë të vlerësojë nëse gjykatat e zakonshme kanë marrë në shqyrtim pretendimet kryesore të palëve dhe mënyrën se si i kanë trajtuar ato. Veçanërisht kur bëhet fjalë për pretendime me natyrë kushtetuese, në kuadër të parimit të subsidiaritetit që udhëheq raportet ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të zakonshëm gjyqësor, mungesa e arsyetimit të Gjykatës së Lartë e vë në vështirësi/pamundësi Gjykatën për të vlerësuar nëse ajo i ka marrë në shqyrtim dhe nëse i ka vlerësuar ato pretendime (*shih vendimin nr. 82, datë 26.11.2024 të Gjykatës Kushtetuese*).

41. Nisur nga sa më lart, Gjykata çmon se Gjykata e Lartë, në ushtrim të funksionit të saj, duhet të kishte mbajtur një qëndrim të shprehur në drejtim të ligjit të zbatueshëm, në përputhje edhe me parimet kushtetuese dhe praktikën e kësaj Gjykate, ashtu edhe në drejtim të bazueshmërisë në themel të shkaqeve të rekursit që kishin të bënin me aspekte kushtetuese të procesit gjyqësor. Kjo me qëllim që kërkuësit të merrnin një përgjigje për sa i takon zbatueshmërisë së ligjit në zgjidhjen e mosmarrëveshjes së tyre objekt shqyrtimi. Në këto kushte, në kontekst të rrethanave të rastit konkret, mospranimi i rekursit të kërkuësve nga Gjykata e Lartë, duke u mjaftuar vetëm me parashtrimin në vendim të shkaqeve të rekursit dhe me arsyetimin *de plano* se këto shkaqe nuk janë nga ato të parashikuara nga ligji, pa u dhënë përgjigje të arsyetuar pretendimeve me natyrë kushtetuese, të çon në përfundimin se zbatimi i ligjit nga ajo është haptazi i paarsyeshëm dhe vë në dyshim të drejtën e procesit të rregullt ligjor në aspektin e arsyetimit të vendimit gjyqësor.

42. Në përmbledhje të argumenteve të mësipërme, Gjykata çmon se pretendimi i kërkuësve për cenimin e së drejtës së aksesit të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor nga Gjykata e Lartë është i bazuar, ndaj ky vendim duhet të shfuqizohet dhe çështja të dërgohet për rishqyrtim.¹

¹ Gjyqtarja Fiona Papajorgji është shprehur kundër qëndrimit të shumicës për pranimin e kërkesës, pasi ka vlerësuar se kërkesa duhet të ishte rrëzuar, mbështetur në të njëjtat argumente të shprehura në mendimin e saj të pakicës bashkëlidhur vendimit nr. 82, datë 26.11.2024 të Gjykatës. Sipas gjyqtarës në pakicë, kërkuësit kanë ushtruar të drejtën e tyre të paraqitjes së padisë/ankimit/rekursit, ku përmes një procesi gjyqësor, që ka analizuar themelin e çështjes, me vendim përfundimtar kanë marrë përgjigje të arsyetuar për të gjitha pretendimet e tyre, në veçanti për masën e dëmshpërblimit që u takonte sipas ligjit të zbatueshëm për zgjidhjen e mosmarrëveshjes konkrete. Po kështu, Gjykata e Lartë ka vepruar brenda rolit dhe funksionit të saj kushtetues për interpretimin e ligjit. Në këto rrethana, pretendimi i kërkuësve për cenimin e së drejtës së aksesit të lidhur me standardin e arsyetimit është i pabazuar.

43. Në përfundim, Gjykata vlerëson se kërkesa e kërkuësve duhet të pranohet sipas arsytimit të mësipërm të këtij vendimi.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “I”, të Kushtetutës, si dhe nenit 72 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI:

1. Pranimin e pjesshëm të kërkesës.
 2. Shfuqizimin e vendimit nr. 00-2024-1095, datë 20.3.2024, të Gjykatës së Lartë.
 3. Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Gjykatën e Lartë.
- Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë, më 2.5.2025.

Shpallur, më 28.5.2025.

Kryetare: Holta Zaçaj

Anëtarë: Sonila Bejtja, Genti Ibrahim, Ilir Toska, Sandër Beci, Marsida Xhaferllari, Marjana Semini

Anëtarë kundër: Fiona Papajorgji